

Izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov.
Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVE TA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETTO—YEAR XIV.

Cena lista je 50.00.

Entered as second-class matter January 28, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sobota, 26. marca (March 26) 1921.

Subscription \$5.00
Yearly.

Office of publication:
2657 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

KABINETNA SEJA O TRGOVINI Z RUSIJO.

Harding je predložil rusko noto kabinetu in zaključek bo zmanjšal.

NASPROTNIKI RUSIJE BOM BARDIRAJO WASHINGTON.

Washington, D. C., 25. marca.—Danes se vrši izredna seja kabineeta o vprašanju vzpostavljenja trgovine z Rusijo. Uradno poročilo je glasi, da predsednik Harding polaga takoli važnost na to vprašanje, da je sklepal kabinetno sejo, predno more objaviti svoj zaključek in odgovoriti ruski sovjetski vladni načinu note. Vsi člani kabineeta so že včeraj prejeli kopijo ruske note, da so se lahko pripravili za današnjo razpravo. Pričakuje se, da bo vprašanje hitro rešeno in zaključek se objavi v morda še danes ali jutri.

PRODUKCIJA PREMOGA JE PADLA.

KAJ PA CENE, KI JIH PLAČUJE LJUDSTVO ZA PREMOG?

Cene so ostale visoke, ker se podjetniki ne zadovoljijo z majhnim profitom.

Chicago, Ill.—V tednu, ki je končal z dvanajstim marcem, je bila tedenska proizvodnja premoga najnižja v zadnjih štirih letih. Izjemno dela le teden, v katerem je bila stavka v letu 1919. V tem tednu je bilo po statističnih izkazih produciranega le 6,891,000 ton.

Producija mehkega premoga se je torej znižala skoraj za šestdeset odstotkov, vozovi za prevažanje premoga pa stojijo na stranskih tirkih.

Antracitni premog se že zahteva na trgu in produkcija v antracitnih rudnikih je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi. V vojnem času so se podjetniki privadili visokemu profitu, ampak znizati je treba profite. Dokler ne bodo znizani profiti, je neumnost govoriti, da se vračamo v normalne čase.

Popolnoma je prav malo napačna teorija, da visoki profitti pospešujejo razvoj industrije v domači deželi in povzročajo ustanovitev novih podjetij.

Če so profitti visoki, imamo dragino in delavske meze ne krijejo življenskih potrebi. Delavec ne more več porabiti za svoje življenje, kot mu je izplačano v mezi. Če pa meze ne odgovarjajo draginji, tedaj denar, ki služi kot izmenjevalno sredstvo, ne kroži tako nemoten, da so odstranjene vse ovire v življienju in industriji. In kadar se take ovire pospešijo, začne zastajati življenie v industriji. Z drugimi besedami pravimo, da so znamenja za nastajajočo stagnacijo v industriji tukaj, ki se lahko razvije v gospodarsko, krizo. Nizke delavske meze ne odvračajo gospodarske krize, ampak jo pospešujejo.

Naše člane, ki pridejo v dotočku z drugimi rojaki in Slovani, prosimo, da jih tudi oni na to oproste. Če pride kateri tak si parje, da ne primite in izročite takoj policiji.

Vincent Cainkar,
predsednik SNPJ.

VREME.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno in gorko. Južni vetrovi. Temperatura v zadnjih

24. urah: najvišja 54, najnižja 44. Sošec izide ob 6:43, zadej ob 7:10 (nov lokalni čas, ki je eno uro naprej pred navadnim centralnim časom).

NAPAD NA SOVJETSKEGA POSLANCA V RIMU.

Divji fašisti so pozvali Vorovskega na dvoboj.

Rim, 25. marca.—Drhal fašistov je smoc napadna sovjetskega trgovskega poslanika Vorovskega v hotelu, v katerem je nastanjen s svojo misijo. Poslanik je dejal napadalcem, da so slabo vzgojeni ljudje. To pa je fašiste tako razčačilo, da sta dva izmed njih takoj pozvala Rus na dvoboj. Vorovski je naravno odklonil smesno ponudbo.

REVOLTA V NEMČIJI PRICELA POJEMATI.

Večinski in neodvisni socialisti pomagajo policiji potlačiti revolto.

NEMŠKI IN POLJSKI DELAVCI NASTOPAJO SKUPAJ V ŠLEZIJI.

Berlin, 25. marca.—Vlada je danes naznana, da je varstvena policija vzela komunistom mesto Eisleben po krvavem boju danes zjutraj. V boju je bilo ubitih sedem oseb in ranjenih enajst policistov, komunistov je pa 40 ubitih in ranjenih. Okrog 50 oseb je bilo aretiranih.

Beuthen, Gornja Slezija, 25. marca.—Poljski in nemški delavci v Gornji Sleziji se pridružujejo nemškemu komunističnemu gibanju in se pripravljajo na okupacijo rudnikov in tovarn. General Lerond, šef zavezniške misije in plebiscitnih čet, je proglašil obsežno stanje v okrožjima Kattowitz in Plessa.

Berlin, 2. marca.—Komunistična revolta v centralni Nemčiji je, po zadnjih vestev pričela izgrevati, kljub temu pa je situacija še vedno resna. Vlad se še ni poslužila vojaštva proti delavecem, posila pa je več močnih oddelkov pehotne in strojnicačev iz Berlina v najbolj ugroženih krajev. To je dalo povod alarmističnim govoričem, da so za danes (veliki petek) pripravljene komunistične demonstracije v Berlinu, ki se morda končajo s puščom. Ker so danes tovarne večjelj zaprte in so delave prosti, niso izključene demonstracije s shodi in sprevodi. Vse to kaže, da Nemčija — raztrgana na znotraj in potisnjena ob zid od svetovnih zemlj, z grožnjami Francije, ki zatevata od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

Cena premoga je prav malo padla in je še zmirom visoka, čeprav so se znizali produksijski stroški in produkcija premoga. Da cene ne padejo, pa niso krive rudarske meze, ker so medzdu rudarjev tako nizke, da ne soglašajo s sedanjim draginjam. Vzrok, da ne padejo cene, je iskan seveda drugi.

In drugega je normalna.

Premogovo leto konča s prvim aprilom in kljub znizani produkciji premoga po zimi, bo produkcija premoga vseeno tako velika kot v letu 1918-19, ko je vojna iztevka od nje ploho zlata — ne bo imela mirne Velike noči.

Ta resnica pove, da rudarji sedaj producira več premoga, čeprav manj ur delajo. Če pa posamezni rudar producira več premoga kot pred tremi leti, tedaj to pomeni, da so se produksijski stroški znizali in da imajo od znižanja produksijski stroškov profit le podjetniki.

</

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vas, ker ima stik z listom:

'PROSVETA'

2657-59 So. Leland Avenue, Chicago, Illinois.

'THE ENLIGHTENMENT'

Organ of the Slovenske National Benefit Society.

Owned by the Slovenske National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

DOPISI.

Milwaukee, Wis. — Ako bodo prihajali iz staru kontre brhke slovenske krasotice v takem številu, kot sedaj, potem gorje tukajnjemu pečlarskemu klubu. Vedno se kaže zateleba in iznevri pečlarskim obljubam.

Zadnji teden nas je zapustil naš gospod Janez Kropilec; očenili se je ta zlomek. Poročil se je po krščansko v cerkvi Mamke božje. Bog mu daj svoj žegen božji in veliko familijo.

Nadalje je bil suspendiran iz pečlarskega kluba Mike Vojcjan, ker se je ta pregrinča mraha zateleba v brisko krasotico, ne da bi vprašal članstvo našega kluba za dovoljenje.

Pogledite, takle so naši pečlari. Pečlarski stan jim je le takrat dober, kadar ne morejo dobiti nobene tovarisce, da bi jim preganjala dolg čas. Zato se pa nicedučiti, da gre naša organizacija vseh slavnih milwaukeških pečlarov na bumbu. Naj bo potoženo vsem slovenskim krasoticam, ki so prišle iz starega kraja in napravile tako zmešljavo in eci rebejou v naši slavnici organizaciji.

Ako bo šlo tako dalej, se bomo vsi zvesti pečlariji vpisali v red svete prohibicije.

Zadnjo soboto, t. j. 19. marca tega leta smo imeli domačo zahavo, katero je priredilo tukajšnje društvo "Sloga" št. 16 SNPJ, na kateri je tudi v resnici luštno bilo. Vaš moški član je plačal en dolar v blagajno in potem je bil deležen vseh sladostizabave. Kaj smo vse pili in jedli, to prav nobenega nič ne briga. Jaz vem, da sem bil tako navdušen za vse te dobrote, da sem nekaj skrivoma vtaknil v žep in odnesel domov, da bom imel v slabih časih. Ako pa katerega le preveč matra ferbee, mu pa povem, da sem se sladkal z ajskrimom, pa če tudi je še malo burje zunaj na michiganškem jezeru.

Da pa ne bo kdo misil, da smo se samo zabavali, jedli in pili, se pa tudi moti. Kajti vsake stvari mora biti nekaj, malo zabave in malo poduka. Po oficijelni pojedini so se oglasili tudi razni govoriki in med njimi tudi predsednik SNPJ brat Vincent Čainkar, ki je imel v resnici krasen in podobujljiv govor in celo posmemben v prid SNPJ. Govoril je tudi, kako potrebna je združitev slovenskih podpornih organizacij v eno organizacijo in povdralj, da do tega mora priti. To je tudi moje mnenje, da se združimo v eno močno organizacijo, in da imamo en skupen naprednost. Želim, da bi brat Vincent Čainkar se večkrat obiskal našo naseljino, ker prikuplil se je članstvu društva št. 16. posebno pa se članicam društva Venere, ki so mu bile zelo hvaležne za njegovo poštovanost (ena me je še celo vprašala, ako vem, če je oženjen).

Tako je bila ta zabava vseskozi v resnici prava domaća, neprisiljena zabava, po kateri se mi je danes kole in bi najraje videl, da bi bila od vekovam do vekovam — in secula seculorum, nimen. — Da ne pozabim, plesati smo tudi "polster tanec" in vsak pečlar je imel priliku dobiti joj poljubek sladki, kako je luhino b'lo. Ali žal, petelin je zape, danična (zvezda na prsi poljubca) je prišla, slovo je fantično, jaz sem se pa jokala (nemem, katera). Postava sv. prohobie vtelesena v možu postavite ugasnila luč, mi smo se pa razkoplili po "Narodni ulici" (National Ave.) in peli ono znano "Oženil bi se rad, pa . . ." — Jaka Krtača.

Portland, Oregon. — Preveč lepo sliko današnje človeške družbe je prinesel tukajšnji lokalni list "The Portland News" dne 17. marca t. l. Pod naslovom "Hey, Pup" je prinesel sledenje novice:

Z portlandiske pudline, ki živijo v apartmankih hišah prihaja jo žalostni dnevni.

R. A. Churchill, član "Človekoljubne družbe" je izjavil, da je veliko prominentnih dam in stanovalec v apartmankih hišah, ki so brez otrok in trditjo svoj prosti čas z negovanjem pudlinov, od katerih ne plačajo nobenega davka.

Prebivalci mesta Portland, ki imajo otroke in psičke, ki se igrajo z otroci morajo plačati dohodninski davek in davek od

so organizirani, politično in gospodarsko, in raditev imajo vso moč v svojih rakah. Pristopanje v socialistične klube, učite se socialistizmu, ki del, da so vse ljudje v enaku ustvarjeni in da so vse enakopravni, da ni nikakih predpravje ali privilegij, da se vse ljudje upravičeni do življenja in naravnih bogastev. Poglejmo, koliko milijonov ljudi živi v pomankanju in bedi, dočim na drugi strani razpolaga politična ljudi z ogromnimi dobitki in uživa sadove dela slobodne trgovine.

Cetrtič redna konvencija JRZ, ki se je vrnila 11. in 12. marca v Chicagu, III., je začela nadaljnjo pot ter odobrila vse sklepe I. II. in tretje konvencije JRZ, da bo se vstopajajo delovala po zaključkih prejšnjih konvencij, dokler se ne doseže cilj, za katerega je ustavljena ta politična organizacija, da postane Jugoslavija federativna republika.

Nadalje je izjavil, da ne dopustil, da bi prominentne dame brez otrok ne plačevali pasjega davka. Poskrbel bo, da medrodnje oblasti uvedejo preiskavo v vseh apartmankih hišah in vse pudline, od katerih ni plačan davek, bodo odvedli v "zapor".

Clovek se mora zgražati nadtem. Ako bi ne bilo nobene revščine na svetu, ko bi vse ljudje živelii v blagostanju, bi nihče ne reklo ničesar. Toda, ko človek vidii, da na tisoče in tisoče otrok umre vsako leto vsled bede in pomankanju, ko opazi siromašne otroke hoditi v capah, na katerih obrazih je videti grad, tedaj mora pljuniti vsled tega, kar počenjajo nekatere dame iz vseh krogov. Za svoje pudline imajo vsega dovolj, dočim se s studom obrnejo v stran, ako opazijo kakega siromašnega otroka na ulici.

Tukaj bi bili na mestu razni reformatorji, ki hočejo napraviti in ljudi angeljne in iz sedanjega sveta raj. Reformirajte ljudi! — Neročnik.

Aliquippa, Pa. — Delavska situacija se od zadnjega meseca pa do danes ni prav nič boljša, pač pa se je poslabšala v toliko, da so od prvega marca vse delavce deležni 20 odstotkov znižanja mezd, nekateri seveda dvakrat 20 odstotkov. Dela se po dva do tri dni na teden, toda včasih pa samo tri dni na dva tedna.

Kot se vidi saj sedaj, se prav lahko pripeti, da nas bodo nekega dne popolnoma zasušnjili. In to se z gotovostjo tudi pričakuje.

Iz ona žepna mörilka súšica gotovo nobenemu ne prizana, in kot se vidi bomo popolnoma suhi in bomo gotovo deležni mr. Garjevega prerokovanja, ko pravil, da mora priti za delavce nazaj ona doba, ki je bila pred sedimi leti, da tako postanejo zopet normalni časi. Toda ne vem, kako si mr. Gary tolmači te normalne čase; najbrž, da bodo delavci garali v njegovih podjetjih do dne 12. na dan za mezzo en dollar in pol. In vse to je verjetno.

Kaj torej hočajo uvesti veleni podjetniki v jeklarski industriji? Da bodo plačevali delavce po 17. na uru, 12urni delavci in se ved podočnih namenkov. Kaj bo za delavce to pomenilo, ako ne že članicam društva Venere, ki so mu bili zelo hvaležne za njegovo poštovanost (ena me je še celo vprašala, ako vem, če je oženjen).

Tako je bila ta zabava vseskozi v resnici prava domaća, neprisiljena zabava, po kateri se mi je danes kole in bi najraje videl, da bi bila od vekovam do vekovam — in secula seculorum, nimen. — Da ne pozabim, plesati smo tudi "polster tanec" in vsak pečlar je imel priliku dobiti joj poljubek sladki, kako je luhino b'lo. Ali žal, petelin je zape, danična (zvezda na prsi poljubca) je prišla, slovo je fantično, jaz sem se pa jokala (nemem, katera). Postava sv. prohobie vtelesena v možu postavite ugasnila luč, mi smo se pa razkoplili po "Narodni ulici" (National Ave.) in peli ono znano "Oženil bi se rad, pa . . ." — Jaka Krtača.

Louisville, Colo. — Tukaj je že prava spomlad, da lepše bi ne morejo žeti. Ptički veselo skakajo od veje do veje in prepevajo svoje pesmice. Polje je že zeleno. Sploh vsa narava je vesela prihoda krasne Vesne.

Premogovnički obratujejo od dva do tri dni na teden. Reyni trpin se greje na solnicu in premisljuje svoj bedni položaj, v katerega ga je vrgel sedanji sistem sproščnega izkoričanja.

Od brata v stari domovini Petra Hafnerja sem dobil pismo, v katerem mi poroča, da je dobil sporočilo, da je list Prosveta ustavljen in da ga ne bo več dobiti, ker ga je vlada ustavila. Piše mi sledi:

Zelo sem bil potrit, ko sem zvedel, da je list "Prosveta" prenehjal prihajati v staro domovino. Iz tega lista sem se veliko naučil in pričekoval sem, da se bom več. Zelo mi bo dolgša po temu listu in ostal mi bo v sponzurju vse življenje.

Nadalje piše še sledi: Nadjiskreneje se zadržavam rojakom in znanecem v Rock Springsu, Wyo., ki so mi darovali vsoto 48 dolarjev, ker vsele vojne sem prišel v veliko bedo. Darovali siedeči: Frank Hafner, Josip Hafner, Janez Hafner, Valentijn Jugovic, Frank Jugovic, Jože Porenta, Jakob Porenta, Andrej Bernard, Leo Poljanec, M. Kolar, Blaž Notar, Frank Morgan, Frank Martelak, V. Obliak, V. Pečnik, Martin Koblar, Jožef Gosar, Janez Pintar, Frank Rahune, Peter Luan, Anton Dolenc, Valentijn Fotočnik in Andrej Bernik.

— Še enkrat najlepša hvala vsem skupaj! Ostali mi bodo v vedenem delu dovoljeno ukrasti mezzo za eno uru dela, ki ga ni izvršiti.

Znano je, da delavci dozdatje še niso prejeli mezd za delo, ki ga niso izvršili. Pač je pa stvarne železnice kapital je silno zvoden. Delničarji so prejeli delnice, za katere niso vplačali nikdar enega tleka, kajti tenu mu pa všečjo od teh vedenih delnic dividende in zahtevajo, da se znižajo železničarske meze, da bodo dividende od zvodenega kapitala takoj večje. Ali ne velja sedma božja zapoved za te vse delničarje?

Drobiz
od blizu in daljn.

V Milanu (Italija) je v sredo zvečer eksplodirala bomba v gledališču Diana. Dvajset oseb je bilo ubitih, in več ko sto ranjenih. Obdoženi so anarhisti.

— Angleški minister za Indijo je izjavil v parlamentu, da je slemeni Nemec izključen iz Indije za dobro pet let. Indijska vlada je organizirala belo gardo, ki ima načrti ondolno boljevsko gibanje.

— V Steeltonu, Pa., je bila razstrelba plavža Bethlehem Steel kompanije. Stirje delavci so bili ubiti in več ranjenih.

— Državni dolg Francije je do 1. marca znašal 302 milijardi frankov (več ko 60 milijard dolarjev). Pred vojno je Francija dosegala 30 milijard frankov.

— M. Ledoux, bivši vojak, živec v Chicagu, je izvršil samomor. Vzrok: bolezni, izvirajoči iz strupenih pilnov.

— Ameriška vlada je poslala noto Nemčiji, v kateri zahteva, da nemška vlada izrodi vojaškega deserterja Bergdolla ameriškim vojaškim oblastem ob Renu.

— Nikaragua (Centralna Amerika) namerava izstopiti iz lige narodov, ker ima preveč stroškov z ligo. Nikaragua že zdaj dolguje ligi \$48.000.

— Iz Berlina javlja, da se prične v maju sodna obravnava proti nemškim vojnim zločincem pred vrhovnim sodiščem v Leipzigu.

— Iz Smirne (Mala Azija) je prisla vest, da so Grki pričeli ofenzivo proti Kemalovim Turkom. (Včeraj je bilo poročano, da so Grki opustili ofenzivo).

— Milijonar Harry Francis Black iz New Yorka je moral plačati \$500 kazni, ker je vzel 60 zavojev steklenic žganja s seboj na počitnice v Floridi.

— V Chicago bodo zgradili 22 novih javnih šol, ki bodo stale 25 milijonov dolarjev. Deset šol prično graditi še to spomlad.

— V newyorkski legislaturi se zopet vrati gibanje za izključenje socialističnih poslancev.

— Poljska vlada je na robu bankrota. Plebiscitni poraz v Sleziji je pognal poljsko marko takoj nizko, da ni več vredna absolutno nič.

— Poljaki v okolišu Vilne so aretirali in ustrelili litovske delegacije, ki so se mudili pri neki preiskavi v neutralni coni blizu meje.

— Angleži so zastradili ves Dublin in druga irska mesta z močnimi četami, boječi se sproščnih izbruhoval ob petletni velikonočne revolucije, ki je pretresla Irsko leta 1916.

— V kitajski provinci Honan umre dnevno tisoč oseb vsled latente.

— Francozi nameravajo postaviti piramide na črti, kjer so bili Nemci ustavljeni spomlad leta 1918. Na piramidah bo napis: "Tukaj smo ustavili barbare."

— Število mrtvih pri razstrelbi bombe v milanskem gledališču zadnjo sredo je narastlo na 31.

— Poljski izgredniki v Gornji Sleziji so zadnji torek ubili šest zavezniških vojakov (mednarodjanov) v Karfu.

— Nemški industrijski magnat Stinnes kupuje časopise na Ogrskem. Za dnevniki "Awest" v Budapešti je ponudil več milijonov kron.

— Kardinal Gibbons v Baltimoru je umrl.

SLABI SO ARGUMENTI ZELEZNICE MAGNATA.

Chicago, Ill. — Železnični magnat Atterbury, ki argumentira pred železničnim delavskim odobrom za znižanje mezd, se je poslužil zelo slabega argumenta, da dokaze potrebo za znižanje mezd. Sklical se je deset božjih zapovedi in rekel, da sedma zapoved "ne kradi" pomeni, da delavci niso dovoljeno ukrasti mezzo za eno uru dela, ki ga ni izvršiti.

Znano je, da delavci dozdatje še niso prejeli mezd za delo, ki ga niso izvršili. Pač je pa stvarne železničarske meze, da bodo dividende od zvodenega kapitala takoj večje. Ali ne velja sedma božja zapoved za te vse delničarje?

Novice iz Jugoslavije.

Stavka v Šibeniku končana. Stavka delavev in vseh v vseh tovarnah v Šibeniku je končana. Delaveci so dosegli 75 odstotno zvišanje plač.

Izvoz knjig. Ekonomsko finančni komite ministrov je sklenil, da je mogoče iz naše države v inozemstvo izvažati vse v Jugoslaviji tiskane knjige.

Zeleničarjeva nosreča. Skladiščnik delavec, 47 letni državnički oče Stefan Kranjec je 19. februar težko ponasrečil na glavnem kolodvoru. Hoteč se vrnil na svoj dom v Zalogu je Kranjec po končani službi čakal na stavo za lastnega službenega vlaka. Stal je ob tiru št. 4. Po tiru je ob 6.25 privozila premikalna lokomotiva z dvema vozovoma. Prvi vog je delavec prišel in ga podrla na tla pod kolesa, ki so mu popolnoma zmečala obe nogi, eno pod kolenom, drugo v členkih. Težko ranjenega in nezavestnega so ga na kolodvoru za silo obvezali in prenesli z nosilnico v javno bolnico. Drugi dan zjutra je Stefan Kranjec podlegel težki pokodbri. Kranjec zapusti vlogo in tri male neprekobiljene otroke.

Ljubljanska porota. 21. februar so se prizele pred ljubljanskim deželnim sodiščem poterne razprave, ki jih je otvoril predsednik drž. sod. dr. O. Papež. Prvi slučaj: (*Potepuh in tat*). Matevž Bedenčič je mlad, 19 leten potepuh in tat. Tekom lanskega poletja se je potepal po Gorenjskem okrog kmetov, katerim je pokradel denar, blago in enega konja. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe. — (*Tat je na vade*) Zaradi enega starega pleteta in raztrgane rute je prejela pet let težke ječe starca 50 letnega samca Teresija Capl, ki je tanica iz navade. Bila je že zaradi tavnine 19 krat kaznovana in je po zaporih presedela sedem let

in en dan. Komaj je zapustila begunjako kaznilnico in takoj je pljet ukradla v Nošči kmeticu Prince, ki jo je prenočevala. Za radi 315 K — pet let! — (*Oproščena vojaka!*) Vojaka Antonia Vegelj in Antona Vranciča sta že od 28. aprila 1920 v zaporu osumljena in obdolžena sta bila, da sta ponoči omenjenega dne v družbi drugih pobeglih tovarjev — vojakov ukradla iz blagajne aprovizacijskega odbora v Dobrilevi gotovine 14.034 K. Sedaj pred poroto klicajo Velgelj in Vrancič sta bila oproščena. Zanikalata sta vasko krivdo.

Mariborske poterne razprave. Dosedaj so razpisane slednje poterne razprave: Dne 7. marca: Alojzija Roje, umor otroka; 8. marca: Viljem Dengz, goljufija (bil pri predzadnjem poroti že obsojen na 5 let); 9. marca: Matja Stimač-Vukmanič, rop; 10. marca: Jakob Lepč, uboj. Sledi pa še mnogo zanimivih razprav najbrže za celi mesec mare.

Izvažanje živine v inozemstvo se je pričelo kar na debelo. Iz Savinjske doline nam sporočajo, da se odpremila vagon za vagonom. Merodajne oblasti vprašamo, kakšne gospodarske in socialne posledice bo to imelo? Ali je sladkorček za prekupe in domače oderuhe?

Komunistični dom — žandarmijska vojašnica. Zgradba splitskega komunističnega doma, katerega je policija zaprla, bo preurejen za vojašnico žandarmije.

Naknadne volitve v konstitu- antu se bodo vršile po izpraznjenju od Italijanov zasedenega ozemlja v Dalmaciji. To zaneseno ozemlje bo volilo 9 poslancev.

Kaj smo vse Francozom dolžni. V Belgradu se snuje društvo kraljice Jelene, ki ima namen, da deluje v okrepitev priateljinskih odnosov med nami in Francozi. Spomini na plemenito

delovanje in življenje kraljice Anžuvinške je dal idejo k ustavovitvi tega društva. Kraljica Prince, ki jo je prenočevala. Za radi 315 K — pet let! — (*Oproščena vojaka!*) Vojaka Antonia Vegelj in Antona Vranciča sta že od 28. aprila 1920 v zaporu osumljena in obdolžena sta bila, da sta ponoči omenjenega dne v družbi drugih pobeglih tovarjev — vojakov ukradla iz blagajne aprovizacijskega odbora v Dobrilevi gotovine 14.034 K. Sedaj pred poroto klicajo Velgelj in Vrancič sta bila oproščena. Zanikalata sta vasko krivdo.

Mariborske poterne razprave. Dosedaj so razpisane slednje poterne razprave: Dne 7. marca: Alojzija Roje, umor otroka; 8. marca: Viljem Dengz, goljufija (bil pri predzadnjem poroti že obsojen na 5 let); 9. marca: Matja Stimač-Vukmanič, rop; 10. marca: Jakob Lepč, uboj. Sledi pa še mnogo zanimivih razprav najbrže za celi mesec mare.

Izvažanje živine v inozemstvo se je pričelo kar na debelo. Iz Savinjske doline nam sporočajo, da se odpremila vagon za vagonom. Merodajne oblasti vprašamo, kakšne gospodarske in socialne posledice bo to imelo? Ali je sladkorček za prekupe in domače oderuhe?

Komunistični dom — žandarmijska vojašnica. Zgradba splitskega komunističnega doma, katerega je policija zaprla, bo preurejen za vojašnico žandarmije.

Naknadne volitve v konstitu- antu se bodo vršile po izpraznjenju od Italijanov zasedenega ozemlja v Dalmaciji. To zaneseno ozemlje bo volilo 9 poslancev.

Kaj smo vse Francozom dolžni. V Belgradu se snuje društvo kraljice Jelene, ki ima namen, da deluje v okrepitev priateljinskih odnosov med nami in Francozi. Spomini na plemenito

Zagovarjal se bo milijonar pred sodiščem, kjer pa bo bolj ponzen.

Mesto pred očar v zapor. — Ljubljanska policija je v nekem prenočišču Kolodvorske ulice a-retirala Franceeta Čerjaka. Na Jeseniceah je objabil samski kuhar Ivan Gregorčičevi zakon in je na ta način izvabil od njegove 6886 K, ter na to pobegnil z izgovorom, da gre na Štajersko orehe kupovati. Izposodil si je bil tudi 1500 K vreden rjav suknjiček pek, pomočnika Antona Petača.

3000 hajdukov v Južni Srbiji se je priglasilo na oklic ministrstva za notranje zadeve. Srbski setjač, pravi, da bi sproščil vse hajdukov po gorah in planinah, če bi ne bilo takšnih uradnikov kot so v Južni Srbiji, ki skoraj vsi zaslužijo ime hajduki v uniformi.

To je zelo žalostno. V Subotici so začrli vse rokodelske šole, ker niso hoteli učitelji nič več učiti za dosedanjega nagrado 12 K na uro. Žalostno je, da ubogi študenti židje ne morejo vsedti svoje debele "revščine" plačati učitelje po njihovem delu.

POTNI LISTI.

Zadnji čas smo imeli skoro vsak tedan druge določbe glede dobave jugoslovanskih potnih listov. Od

1. marca pa je zopet nova odredba, da mora iti vsaka prožina, za potni list naprej v starci kraj na višo v odobrenje. Valedi tega bo vzel par mesecov, predno bo mogoče dobiti potni list. Kdor torej želi potovati na poletje, ta mora takoj učiniti prožino, ako hoče dobiti svoj potni list pravodenje.

Za italijanske in ameriške potne liste ostanejo stare določbe. Rojaki z ameriškimi potnimi listi lahko potujejo v Jugoslavijo, kadar hočejo. Za nadaljnja pojasnila o potnih listih, o kretanju partikov itd., pišite na naš naslov.

PRIMELJEVANJE.

Vkljub temu, da so nekateri naziv "vse-vedeči" že več mesecov lagali ljudi s trditvijo, da bo s 4. marcem priseljevanje ustavljeno, naj poudarimo, da je 4. marec na namen z nove naselniške postave še vedno nimamo in tudi ne vemo, kdaj je bomo imeli. Sedaj je še stare postave v veljavi in bo v veljavi vsej še nekaj mesecov, ako več na. Naši rojaki imajo torej še vedno dovolj prilike, da dobre k sebi svoje sorodnike. Pišite nam po nadaljnja navodila.

DEMAR.

Priprosta pamet nam pove, da sedanja vrednost dolarja napram jugoslovanski kroni ni naravnin, niti opravičena, temveč umetno vzdružena in valedi tega ni trajna. Po našem mnenju dolar ni več vreden kakor 40 jugoslovanskih krov. Kolikor dobimo sanj več dobimo takorečo "za šenk". Tu nevarno in neopravilno razmerje se ne more vzdružiti. Kroni skoraj ne morejo biticenejši kakor so. Ako Vam je na tem, da se okritite s sedanjimi cenami, tu imate svoj "chance", ne zamudite ga.

Mi imamo izvrstne, direktne svese z starokrščanskimi denarnimi zavodi in Vam zato lahko točno postreženo bodisi, da hočete poslati denar na kako osebo ali pa, da ga načelidete v kak zanesljiv denarni zavod. V tem slučaju Vam ni prekrbitmo hranihi knjižice in do tist, da dobiti Vi hranihi knjižice v roke, smo mi odgovorni za denar. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Za vse drugo se obrnite na slovensko banko:

ZAKRAJŠEK & ČESARK,
70—9th Ave.
NEW YORK, N. Y.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Kapital vloga in
prebitki mesta
\$12,000,000.

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

S tužnim srečem javjam vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je po dolgotrajni in mučni bolezni za večno zaspala moja ljubljena soprona in mati

ANTONIJA JELERČIĆ

(rojena Hlača)

dne 15. marca, 121 v svoji majlepši starosti 32 let. Tukaj zapušča mene žalujčega soprona in tri male hčerke, izmed katerih je ena starša še 6 tednov, ena tri leta in ena šest let.

V starem kraju, v Grizah pri Vipavi, na zapuščeni mater v dve sestri. Pokojnica je bila članica društva "Zavetne Slovence" št. 104, SNPJ.

Moja najiskrenejša hvala članicam omenjenega društva za krasne vence in veliko vdeležbo pri pogrebu in za vestransko pomoč ob času bolezni in smrti. Lepa hvala tudi botrom g. in g. Seržin za krščni venci. Najlepša hvala vsem, ki so mi kaj pomagali bodisi za časa bolezni ali zadnji čas, ko je ona mirno spala na mrtvaškem odru. Hvala tudi bratu Jakob Hlebčarju, tajniku društva "Planinski raj", kateri je bil pri vodji nam z vsem postrež, kar je bilo v njegovih moči. Tebi, draga soprona in mama, pa želimo: Spavaj sladko in mirno v ameriški zemlji! Žalujči ostali: Alojz Jelerčič, soprog, Zofija, Pavilina in Slavija, hčerke. Vsi v Lorain, Ohio.

PRODA SE

Velika miza krasnega izdelka za \$25.00; pijano (mahogany) skoro nova za \$135.00 in drugo pohištvo po znižni ceni. Mora biti hitro prodano, ker se selim. Oglašite se pri Mrs. Kaplan, na 3015 West 13th Street, blizu California av. Telefon 2475 Lawndale.

BAKRENE KOTLE

BAKRENE KOTLE izdelane in najfinnejše bakra v velikosti za 4 galone po \$15.00; 6 galonov za \$20.00; 8 galonov za \$26.00 in 10 galonov za \$25.00 F. O. B. New York. (Vi plačate pošiljanje stroške). Podljite denar z narocilom. Istočasno posljite tudi posodo za čiščenje.

VICTORIA SUPPLY CO.,
554 Morton Blvd., New York, N. Y.

Slavonic Immigrant Banki,
436 W. 23rd Street,
New York City.

Spoštovani gospodje: —

Včeraj dne 12. marca sem prejel priznanje iz domovine za Din. 37.00. — katero sveto sem poslal preko Vaše banke svojem v domovino.

Najtoplejše se Vam zahvaljujem za Vaše hitro in točno poslovanje in priporočam Slavonic Immigrant Banko v New Yorku vsem Jugoslovom.

Pozdravljam Vas

Joe Markovich,
1587 E. 32nd Street,
Cleveland, Ohio.

(Adv.)

PRAVA TONIKA

Dobro zdravje in telesna moč je odvisna največ od pravilnega delovanja želodca in jeti. Najnavadnejše bolesti teh dveh prebavnih organov so dyspepsija, neprebavnost, želodčna bol, kolika, žoltenica, žolčavost, zaprtje, zgaga in glavobol. Znaki, potom katerih se te bolesti navadno spoznajo, so: neprijeten občutek na dnu želodca, slabost v želodcu, vrtoglavost, pokritje jezika z belino, neprijeten vzduh dihlaja, kisliti okus, plavajoče lise pred očmi, vznemirjenje po jedi in splošno slab raspoloženje.

Severov Balzol

preje Severov živiljenki balzam

popravi te nerede. Uredi organe prebavnega sistema in obnovi njihove funkcije, kater je potreba. Premaga splošno slabost. Je idealna tonika in graditelj telesa. Kupite stekljenico še danes in boste ž njo na dobičku.

Pre vseh lekarjev.

Cena: 12c.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

AMERICAN AND RED STAR LINES

Direktna črta — NEW YORK — HAMBURG

Veliki moderni parnički na dva vijaka.

MINNEKAHDA (novi) samo tretji razred Marca 31

MANCHURIA, 14. aprila — MONGOLIA, 28. aprila

NEW YORK — GDANSKO — LIBAVA — HAMBURG — GOTHLAND — 4. APRILA.

Bilje na potniku tretega razreda. Zelo pripravna in udobna črta na potnikov v Ceho-Slovencu. Mnogo prilike za spravljanje po krovu in velika zračna jedilna soba. Prijetni, zapri prostori za dve, kateri in šest oseb se lahko rezervirajo.

Za nadaljnja pojasnila in vse listke se oglašite pri domačem družbenem zastopniku, ali pa na:

14 No. Dearborn St., Chicago, Ill.

Ali pri vašem lokalnem zastopniku.

NAZNANJAM

vsem rojakom in društvam v Milwaukee, Wis., in okolici, da sem prevzel "SOUTH SIDE TURN HALL" kot lastnik. Se priporočam za poset v slučaju veselic in za seje. Postrežba točna in solidna.

FRANK ZAJEC,

471 National Ave., Telefon Hanover 250
Milwaukee, Wis.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na: